

Marian Skwara

Uroczystości w gimnazjum im. Jana Pawła II

Przegląd Pruszkowski nr 1, 39-41

2016

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

75 Rocznica Likwidacji Getta w Pruszkowie

Marian Skwara

Uroczystości w gimnazjum im. Jana Pawła II

Gimnazjum nr 4 im. Jana Pawła II po raz kolejny udowodniło, że poważnie traktuje testament swego patrona, zawarte w nim wezwanie do solidarności ze słabymi i prześladowanymi niezależnie od ich wyznania i pochodzenia.

Uczniowie i pedagodzy kierowanej przez panią Ewę Nowacką szkoły byli głównymi aktorami obchodów 75 rocznicy likwidacji pruszkowskiego getta i deportacji pruszkowskich Żydów do Warszawy. Wiodącym motywem tegorocznych uroczystości, które się odbyły w dniu 30 stycznia 2016, było uczczenie pamięci 86 żydowskich uczennic i uczniów pruszkowskich szkół powszechnych w roku szkolnym 1937/38. W obozach zagłady oprawcy oddzielali je od rodziców – ostatnie chwile ich życia były przepelnione bólem, strachem i cierpieniem. Dzieci te były bite, torturowane, umierały z głodu, chorób i zimna – często rozstrzeliwane lub gazowane. Znamy ich nazwiska i adresy dzięki odnalezieniu dziennika lekcyjnego nauki religii mojżeszowej.

Lista z lekcyjnego dziennika stała się kanwą dla widowiska wyreżyserowanego przez panią Agnieszkę Przybylską z udziałem pani Marii Stawskiej. W widowisku brały udział oprócz uczniów z gimnazjum dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 6 im. H. Sienkiewicza. Głównym motywem spektaklu było przypomnienie imion pomordowanych dzieci – cieszymy się, że możemy w ten sposób uczcić dzisiaj ich pamięć.

Fot. Tomasz Malczyk

Na spektaklu było dwoje gości reprezentujących społeczność żydowską w Polsce: rabin Jehoszua Ellis i pani Elżbieta Jeżowska z komisji rabinicznej. Władze miejskie reprezentował prezydent Andrzej Kurzela. Zaproszenie przyjął także proboszcz parafii św. Kazimierza ksiądz Marian Mikołajczak.

Po spektaklu młodzież, pedagodzy i goście przeszli na teren, gdzie mieściła się synagoga.

Na miejscu byli harcerze i uczniowie z liceum im. Tadeusza Kościuszki

Po odmówieniu modlitw przez rabina i księdza proboszcza, krótkie przemówienie wygłosił starosta pan Maksym Gołoś.

Na końcu zebrani uczcili minutą ciszy pamięć ponad tysiąca obywateli miasta Pruszkowa wymordowanych tylko z powodu

pochodzenia. Wcześniej harcerze rozdali przybywającym materiały informacyjne:

1) Listę Ofiar – liczącą kilkaset nazwisk – spis pruszkowskich Żydów pochłoniętych przez zagładę, który został sporządzony w 1966 r. przez działaczy Związku Pruszkowian w Izraelu;

2) Dzieci z Dziennika Lekcyjnego, przedruk nazwisk i danych dzieci z przedwojennego dziennika szkolnego.

Uczniowie zatknęli użyte w widowisku tabliczki w wyznaczonym miejscu tworząc symboliczny cmentarz 86 uczniów pruszkowskich szkół powszechnych. Tylko tyle, i aż tyle mogli zrobić dla swoich przedwojennych rówieśników, którym nie dane było dorosnąć...